

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **J. B.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2013, č. j. KUJI 62844/2013, sp. zn. OOSC 241/2013 OOSC/87, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 5. 2014, č. j. 41 A 11/2014 – 20,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 5. 2014, č. j. 41 A 11/2014 – 20, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného, a to pro opožděnost.

[2] Rozhodnutím žalovaného bylo k odvolání stěžovatele změněno rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, odboru dopravy, ze dne 13. 2. 2013, č. j. MMJ/OD/25675/2012-10, JID: 19407/2013/MMJ, jímž byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tak, že pokuta a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel byly sníženy tak, že ve výroku napadeného rozhodnutí slova „v částce 5000 Kč (slovy pět tisíc korun českých)“ byla nahrazena slovy „v částce 3500,- Kč (slovy tři tisíce pět set korun českých)“ a slova „po dobu 4 měsíců“ byla nahrazena slovy „po dobu 2 měsíců“ a ve zbytku bylo napadené rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy potvrzeno.

[3] V žalobě stěžovatel namítal, že žalovaný postupoval chybně, když napadené rozhodnutí doručoval R. K, bytem P. 1954, P., jako „údajnému zástupci obviněného,“ stejně jako to učinil též správní orgán I. stupně. Tvrdí, že pana R. K. ke svému zastupování nezmocnil, ale o zastoupení s ním pouze jednal, kopii plné moci mu zaslal pouze z evidenčních důvodů a též se s ním dohodl,

že k tomu, aby byla plná moc platná a zastoupení mohlo vzniknout, je zapotřebí zaslat originál plné moci správnímu orgánu.

[4] Vzhledem k tomu, že správnímu orgánu nebyla doložena plná moc s originálem podpisu zmocnitele a nebyla ani přiložena její kopie, vzniklá autorizovanou konversí, ani její kopie nebyla opatřena elektronickým podpisem, má za to, že zmocnění nebylo prokázáno a správní orgán I. stupně a též žalovaný měli doručovat přímo stěžovateli, nikoli jeho domnělému zmocněnci R. K.

[5] Stěžovatel měl za to, že nelze mít za doručené rozhodnutí žalovaného ani v případě, kdy bylo doručeno R. K. na adresu jeho pobytu, když tento požádal správní orgán o doručování písemností v rámci projednávaného řízení o doručování na e-mailovou adresu ro.kr@centrum.cz.

[6] Z obsahu správního spisu krajský soud ověřil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo doručeno fikcí zástupci stěžovatele v přestupkovém řízení, R. K., bytem P. 1954, P., a to dne 30. 9. 2013. Následujícího dne tak počala běžet dvouměsíční lhůta pro podání žaloby, která skončila uplynutím dne 2. 12. 2013 (§ 40 odst. 1 věty první, odst. 2 věty první a odst. 3 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Poslední den lhůty pro podání žaloby tedy připadl na pondělí 2. 12. 2013, přičemž ta byla žalobcem podána u krajského soudu podáním doručeným do datové schránky až dne 2. 3. 2014.

[7] Soud se neztotožnil s tvrzením stěžovatele, že nebyl ve správním řízení zastoupen zástupcem R. K., neboť ve správním spise je založena kopie plné moci, kterou stěžovatel udělil tomuto zástupci pro jeho zastupování v řízení o přestupku vedeném „*pod sp. zn. (č.j./JID) MMJ/OD/25675/2012-2/9632/2013/MMJ*“ ze dne 25. 1. 2013 a tento zástupce ve správním řízení prováděl jménem stěžovatele úkony (podal jeho jménem odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně) a stěžovatel proti takovému postupu ničeho nenamítal.

[8] S ohledem na to, že žaloba byla podána až dne 2. 3. 2014, tj. po uplynutí dvouměsíční lhůty pro podání žaloby, soud žalobu dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro opožděnost odmítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Stěžovatel napadá usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[10] Rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Stěžovatel v žalobě namítal, že mu rozhodnutí bylo doručeno dne 2. 1. 2014, kdy jeho zástupce nahlédl do spisu, nikoli dne 30. 9. 2013. R. K., kterého správní orgány považovaly za zástupce stěžovatele, žádá datová zpráva na jeho elektronickou adresu stanovenou k doručování doručena nebyla a ani ve spisovém materiálu o tomto doručení není věrohodný důkaz.

[11] V souladu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2007, sp. zn. 9 As 24/2007, představuje odmítnutí žaloby natolik závažný zásah do práv stěžovatele, že podmínky pro takové rozhodnutí musí být jednoznačně zjištěny a prokázány.

[12] Stěžovatel namítá, že v řízení před správními orgány panem K. zastoupen nebyl. Elektronicky podaná kopie plné moci zmocnění neprokazuje, nevznikla-li cestou autorizované konverze (§ 22 odst. 2, 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů), neboť teprve dokument vzniklý cestou autorizované konverze má stejné právní účinky jako ověřená kopie dokumentu, jehož převedením výstup vznikl a má-li být předložen dokument v listinné podobě správnímu orgánu, je tato povinnost splněna předložením jeho výstupu.

[13] Prostá kopie podaná jinou osobou než zmocnitelem neprokazuje zmocnění, neboť k prokázání zmocnění by bylo nutné doručit originál plné moci. Stěžovatel o úkonech prováděných zmocněncem nevěděl, a proto proti takovému postupu ničeho nenamítal.

[14] Kromě výše uvedeného se soud žádným způsobem nevypořádal s námitkou, že i kdyby byl pan K. zástupcem stěžovatele, nemohlo dojít k fikci doručení dle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť p. K. si stanovil jinou adresu k doručování, než adresu trvalého bydliště.

[15] V souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 6. 3. 1997, sp. zn. III. ÚS 271/96, musí z odůvodnění rozhodnutí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry soudu na straně druhé. V případě, kdy odůvodnění neobsahuje konkrétní důkazy, nýbrž pouhé odvolání na obsah spisu, jsou právní závěry soudu porušením ústavního principu zákazu libovůle v rozhodování.

[16] S ohledem na výše uvedené je stěžovatel přesvědčen, že lhůta k podání žaloby byla zachována. Ta totiž začala plynout až dne 2. 1. 2014, kdy zástupce nahlédl do spisu. Rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno až 2. 1. 2014, odpovědnost za přestupek však v souladu s § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zanikla dne 29. 12. 2013, a proto je rozhodnutí nezákonné.

[17] Navrhuje napadené usnesení zrušit a věc vrátit soudu k dalšímu řízení.

[18] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze sdělil, že se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Na základě kasační stížnosti přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost je částečně důvodná.

[20] Předně je nutné uvést, že Nejvyšší správní soud nemá žádné pochybnosti o tom, že stěžovatel byl v řízení před správními orgány zastoupen panem R. K., LL.M., bytem P. 1954, P. Veškeré námitky zpochybňující toto zastoupení, včetně namítaného doložení kopie plné moci, považuje zdejší soud za ryze účelové.

[21] S krajským soudem lze naprosto souhlasit v tom, že uvedený zástupce v průběhu správního řízení jménem stěžovatele jednal. Ze správního spisu je zřejmé, že oznámení o zahájení správního řízení a předvolání k ústnímu jednání bylo doručeno přímo stěžovateli. Ten se však na jednání nedostavil, ale prostřednictvím svého zmocněnce poslal omluvu. Pokud by došlo k natolik absurdní situaci, že by zmocněnec bez vědomí zmocnitele jednal jeho jménem, tj. převedeno na posuzovanou věc, stěžovatel by skutečně o svém zastupování nevěděl, pak by se nepochybně na jednání buď dostavil sám, nebo by se sám z jednání omluvil. Nic takového se však nestalo.

[22] Naopak součástí omluvy z jednání byla kopie plné moci, jejíž udělení stěžovatel ani nerozporuje (tvrdí, že byla udělena pouze pro evidenční účely), jakož i žádost o doručování

veškerých písemností na emailovou adresu ro.kr@centrum.cz. Důvodem omluvy z tohoto jednání byla tvrzená kolize zmocněnce s jednáním ve věci jiného obviněného. Zmocněnec podal jménem stěžovatele jak omluvu z ústního jednání, tak odvolání.

[23] Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo doručováno zmocněnci, a to na adresu P. 1954/28, P. Tato adresa byla potvrzena odborem evidence obyvatel Magistrátu města Jihlavy (l. č. 33 správního spisu). Současně bylo odborem evidence obyvatelstva sděleno, že žádná doručovací adresa není v informačním systému evidována. Jakkoliv bylo toto rozhodnutí doručeno fikcí, zmocněnec podal jménem stěžovatele dne 11. 3. 2013 na EPODATELNU odvolání, které neobsahovalo zákonem stanovené náležitosti. Na výzvu správního orgánu k doplnění náležitostí v 5 denní lhůtě zmocněnec stěžovatele reagoval včas a dne 25. 3. 2013 bylo odvolání zákonem stanoveným způsobem doplněno. Podání odvolání stěžovatel ovšem nerozporuje.

[24] Tvrzení stěžovatele (srov. část II. žaloby), že se zmocněncem pouze jednal, kopii plné moci zaslal jen pro účely evidence, neboť se dohodli, že zastoupení bude platné až po zaslání originálu plné moci, je účelovou procesní konstrukcí, která neodpovídá průběhu správního řízení.

[25] Námitky zpochybňující zastupování jsou součástí předem připraveného scénáře, jehož jediným účelem je správní řízení prodlužovat, zpochybňovat doručování, případně zastupování, a dosáhnout tímto způsobem uplynutí zákonem stanovené prekluzivní lhůty pro uložení sankce. Je samozřejmě věcí stěžovatele, jakou procesní obranu a strategii zvolí, nicméně tvrzením, že nevěděl o úkonech prováděných zmocněncem, Nejvyšší správní soud nemohl uvěřit. Ostatně bylo by také poměrně překvapivé, že by pan K. zcela zdarma a pro vlastní potěšení, navíc tajně, zastupoval před správními orgány řidiče, kterým je obvykle ukládán zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel.

[26] Z úřední činnosti je naopak Nejvyššímu správnímu soudu známo (např. věc vedená pod sp. zn. 9 As 144/2014), že tento zmocněnec řidiče v přestupkovém řízení zastupuje, a to se stejnou či obdobnou procesní strategií. Vždy uplatňuje požadavek na doručování písemností na shora uvedenou e-mailovou adresu, převzetí resp. doručení písemností ovšem dle § 19 odst. 8 správního řádu následně nepotvrdí. Rozhodnutí je mu tedy adresováno na adresu trvalého pobytu, vhozeno do schránky a doručeno fikcí, neboť zásilky jemu určené zmocněnec nepřebírá. Následně po uplynutí několika měsíců obviněný z přestupku zmocní třetí osobu (v projednávané věci je to pan K. S.), aby nahlédla do spisu, pořídí si kopie celého spisového materiálu a v žalobě podané ve lhůtě počítané od tohoto nahlédnutí různými způsoby zpochybňuje doručení konečného rozhodnutí ve věci. Náhodou jistě není ani to, že v řízení před správními soudy, v obdobných věcech a se zcela stejnou procesní strategií, přebírá zastoupení v záhlaví uvedený advokát.

[27] Kasační námitky zpochybňující zastoupení panem R. K. v řízení před správními orgány nejsou důvodné.

[28] Nejvyšší správní soud však musí přisvědčit kasační námitce, dle které se krajský soud opomněl vypořádat s námitkou, že žalobou napadené rozhodnutí nebylo panu K., jakožto zmocněnci stěžovatele, řádně doručeno.

[29] V žalobě pod bodem III. stěžovatel námitku nezákonného doručení uplatnil, krajský soud se však s touto námitkou žádným způsobem nevypořádal. Nejvyšší správní soud nemůže zcela chybějící úvahu krajského soudu nahradit, neboť stěžovatel by se proti závěrům poprvé vysloveným až v rozhodnutí o kasačním řízení nemohl věcně bránit, čímž by mu v konečném důsledku byla odepřena jedna soudní instance. Zdejší soud proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[30] Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Krajský soud je při novém projednání věci vázán právním názorem zdejšího soudu; v novém rozhodnutí ve věci krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. července 2014

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu